

Sisäinen valvonta ja varautumisen ja turvallisuuden vuosiraportointi 2025

Kokoltk 11.12.2025 § 101
5003/00.01.02.00/2025

Valmistelija(t)	Paavo Tiitta puh. 044 718 8102, paavo.tiitta(at)pshyvinvointialue.fi, Antti Haataja puh. 044 718 8150, antti.haataja(at)pshyvinvointialue.fi, Olli Siitonen puh. 044 711 3763, olli.siitonen(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Merkitään pöytäkirjaan, että Olli Siitonen poistui kokouksesta asian käsittelyn päätteeksi klo 17.13. Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää hyväksyä sisäisen valvonnan sekä turvallisuuden, varautumisen ja valmiussuunnittelun katsauksen ja lähettää ne osaksi hyvinvointialueen yhteistä toimintakertomusta.
Ennakkovaikutusten arviointi	Ei ennakkovaikutusten arvioinnin piirissä.
Toimivallan peruste	Hallintosäätö § 44
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan oheisaineistona: - Sisäisen valvonnan raportti (salassapidettävä JulkL 24.1 § kohta 15) - Turvallisuuden, varautumisen ja valmiussuunnittelun katsaus 2025
Valmistelu	Hyvinvointialueen hallintosäännön 109 § mukaan lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisestä valvonnasta ja sen toteutumisen järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Sisäiseen valvontaan kuuluu riskienhallinta, omavalvonta, varautuminen, hyvä hallinto ja lainmukaisuus eli vaatimustenmukaisuus sekä sopimushallinta. Lautakunta raportoi aluehallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta ja keskeisistä johtopäätöksistä. Kokonaisturvallisuuslautakunta vastaa lisäksi selvityksestä merkittävimmistä turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä osana sisäisen valvonnan raportointia ja toimintakertomusta. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan hyvinvointialueen sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus. Pelastustoimi- ja

turvallisuuspalvelut -toimialalla sisäinen valvonta on osa normaalia päivittäisjohtamista. Sisäisen valvonnan avulla arvioidaan toimialalle asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Sisäiseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä tekniset valvontatoimenpiteet. Vuoden 2025 sisäisen valvonnan painopisteinä ovat hyvinvointialuetasoisesti varautuminen ja väestönsuojelu, hankinnat ja hankintasopimukset, palvelujärjestelmäuudistuksen seuranta sekä omavalvonnan toimeenpano.

Toimialan sisäisen valvonnan toteutuksessa ja riskien arvioinnissa havaittiin kehittämistarpeita ja keskeneräistä työtä mm. palvelu- ja prosessikuvauksten laadoinnoissa IMS-järjestelmään sekä kentällä toimivien palomestareiden perehdyttämisessä päivittyneisiin tai kokonaan uusiin suunnitelmiin. Lisäksi avainhenkilöriski on edelleen korkea. Esihenkilöiden työkuorma ei mahdollista kaikilta osin alaisten riittävää tukemista, ja esihenkilöiden työuupumisesta on jo ilmoituksia Laatuportti -järjestelmässä. Korjausmääräys ja uhkasakko saatu Itä-Suomen aluehallintavirastosta puutteellisten toimintavalmiusaikojen takia, joiden taustalla riittämätön operatiivinen resurssi.

Palvelukuvausten ja prosessien sekä päivittyvien suunnitelmien jalkauttamiseen ja käyttöönottoon tulee kiinnittää huomiota (aikataulutus, koulutus ja resurssit) sekä esihenkilöille pystyttävä antamaan reagointi- ja valmistelu-aikaa erityisesti HVA:n pyytämien ja vaatimien selvitysten ja raporttien laadinnassa. Talousraami 2026 asettaa merkittäviä puutteita operatiivisen resurssin parantamiseksi ja palvelutasopäätöksessä asetettujen suoritteiden ja kehittämistavoitteiden saavuttamiseksi.

Toimialan onnistumisia ovat edelleen hyvä ja nöyrä hallintotapa esille nostettujen ohjeiden ja asioiden ja annettujen tehtävien hoidossa, muutosten arvioinnissa ja kehittämistarpeiden ja todettujen riskien esille tuonnissa sekä varautumisessa yhteistoiminta-alue ja kuntasektori huomioiden. Myös investoinnit on saatu toteutettua suunnitelmien mukaisesti.

Kehittämiskohteista prioriteeteiksi tulevalle vuodelle on suunniteltu koulutussuunnittelun kehittäminen, onnettomuuksien ehkäisyn työn resurssointi, HVA strategian jalkauttaminen sekä palvelutasopäätöksen noudattaminen tai tarvittaessa sen päivittäminen tai uusimisen käynnistämisen.

Toimialan riskienarviointi päivitettiin osana talousarvion laadintaa. Arvioidut riskit aikataulutettuine hallintatoimenpiteineen on kirjattu hyvinvointialueen riskienhallintajärjestelmään.

Johtopäätöksenä toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta voidaan todeta, että pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut ovat pyrkineet noudattamaan annettuja tehtäviään määrätietoisesti ja sääntillisesti, mutta resurssi on niukka sekä onnettomuuksien ehkäisyn, pelastustoiminnan ja pelastustoiminnan johtamisen sekä hallinnon työmäärässä.